

Br:

Podgorica, 19. februar 2024.

I N F O R M A C I J A
o preusmjeravanju preostalih sredstava iz
NATO Povjeralčkog fonda za Nacionalnu Vojsku Avganistana (ANA TF)

Nakon pada Vlade Islamske Republike Avganistan, ministri vanjskih poslova NATO-a su 20. avgusta 2021. odlučili da obustave svaki vid podrške avganistanskim vlastima, uključujući i finansiranje Povjeralčkog fonda za Nacionalnu Vojsku Avganistana (Afghanistan National Army Trust Fund (ANA TF)).¹

Povjeralčki fond je osnovan od strane NATO-a kako bi saveznice i partnerske države u vidu finansijskih kontribucija pomogle održavanje, opremanje i obuku avganistanske vojske u borbi protiv terorizma. U cilju sprovođenja odluke ministara vanjskih poslova Alijanse, NATO je pokrenuo zatvaranje Povjeralčkog fonda i predložio da se preostala sredstva, koja nisu potrošena za finansiranje projekata, vrate saveznicima i partnerskim državama, koje će samostalno odlučiti kako će sa njima raspolagati.

Procedura povlačenja sredstava se bazira na odluci da li će se preostala sredstva vratiti u državni budžet ili će biti preusmjerena u drugi fond NATO-a. Nakon donšenja odluke, zahtjev za isplatu se šalje u Vrhovnu komandu savezničkih snaga za Evropu (SHAPE), nakon čega započinje procedura isplate ili transfer sredstava u drugi NATO fond.

Crna Gora po ovom osnovu trenutno raspolaže sa 186.000 američkih dolara. Prethodno su povučena sredstva u iznosu od oko 947.000 USD, od čega je 747.000 USD preusmjereno na druge NATO aktivnosti, a 200.000 USD vraćeno.

U cilju jačanja kapaciteta za odbranu i bezbjednost, NATO putem povjeralčkih fondova pruža značajnu podršku svojim partnerima širom svijeta. Nakon početka ruske agresije na Ukrajinu 2022, saveznice su na Samitu u Madridu ugovorile set dodatnih političkih i praktičnih mjera i intenzivirale podršku partnerima. Takođe, dogovoreno je jačanje podrške Ukrajini kroz osnaživanje Sveobuhvatnog paketa pomoći (*Comprehensive Assistance Package - CAP*) za Ukrajinu, koji predstavlja mehanizam putem kojeg Alijansa pruža značajnu praktičnu pomoć reformi ukrajinskog sistema bezbjednosti i odbrane, a koji ima za cilj jačanje interoperabilnosti i kompatibilnosti Ukrajine sa saveznicama i zapadnom vojnom opremom. Na Samitu u Viljnusu, saveznice su potvrdile značaj obezbjeđivanja kontinuirane pomoći Ukrajini kroz ovaj mehanizam. U tom kontekstu, usvojen je novi Višegodišnji program pomoći koji uključuje i podršku za

¹ Crna Gora je odlukom Vlade iz 2014. godine izdvajala na godišnjem nivou 400.000 USD.

obnovu bezbjednosnog i odbrambenog sektora Ukrajine u kratkoročnom, srednjem i dugoročnom periodu.

Crna Gora podržava napore Alijanse na pružanju podrške Ukrajini, kako političke tako i praktične. Od početka ruskog rata, Crna Gora je aktivno podržala ukrajinsku borbu protiv agresora i značajnom bilateralnom podrškom, naročito u vojnom smislu. Dodatno, u prethodnom periodu Crna Gora je za CAP opredijelila 40.000 eura u 2022, odnosno 500.000 dolara u 2023. godini. Posljednje je, odlukom Savjeta za NATO i Vlade Crne Gore iz jula 2023, opredijeljeno kroz preusmjeravanje preostalih sredstava Crne Gore iz ANA TF.